

Karin Fossum

Kijk niet achterom

Literaire thriller

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

Ragnhild deed voorzichtig de deur open en keek naar buiten. Op straat was alles stil en de wind die 's nachts tussen de huizen had gespeeld, was eindelijk gaan liggen. Ze draaide zich om en trok de poppenwagen over de drempel.

‘We hebben nog niet eens gegeten’, klaagde Marthe. Ze duwde tegen de achterkant van het wagentje om te helpen.

‘Ik moet naar huis. We gaan boodschappen doen’, antwoordde Ragnhild.

‘Zal ik straks naar je toe komen?’

‘Best. Als we naar de winkel zijn geweest.’

Ze stond op het grindpad en duwde de poppenwagen nu omhoog naar het hek. Dat was niet zo gemakkelijk, daarom draaide ze zich om en trok ze het wagentje maar achter zich aan.

‘Tot straks, Ragnhild.’

De deur sloeg dicht. Een harde knal van hout tegen metaal. Ragnhild had moeite het hek dicht te krijgen, maar ze durfde het niet open te laten staan: stel dat de hond van Marthe wegliep. Die lag onder de tuintafel en volgde haar opletend met zijn ogen. Toen ze zeker wist dat het hek naar behoren dicht zat, liep ze de weg op in de richting van de garages. Ze kon een stukje afsteken door het paadje tussen de huizen door te nemen, maar ze bedacht dat dat te lastig was met de poppenwagen. Een van de burens deed net zijn garagedeur dicht. Hij glimlachte naar haar en knoopte zijn jas dicht, een beetje onhandig, met één hand. Een grote zwarte Volvo stond zachtjes te brommen.

‘Zo, Ragnhild, je bent al vroeg op pad. Sliep Marthe nog?’

‘Ik heb vannacht bij haar gelogeed’, deelde ze mee. ‘Op een matras op de grond.’

‘O, op die manier.’

Hij deed de garagedeur op slot en keek op zijn horloge, het was zes minuten over acht. Even later sloeg de auto de hoek om.

Ragnhild hield de poppenwagen met beide handen vast. Ze was op het punt aangekomen waar de weg nogal steil naar beneden afliep,

ze moest haar best doen om het wagentje in bedwang te houden. De pop, die Elise heette, naar haar vernoemd omdat zij Ragnhild Elise heette, gleed naar het hoofdeinde van het wagentje. Dat zag er niet prettig uit, dus liet ze de wagen met één hand los en trok de pop terug, duwde even op het dekentje en liep verder. Ze droeg plastic schoenen, de ene was rood met een groene veter, de andere was groen met een rode veter, en zo hoorde het ook. Verder droeg ze een rood trainingspak met de leeuw Simba op de voorkant, met daar overheen een groen windjack. Ze had onwaarschijnlijk dun blond haar, niet erg lang, maar toch had ze een elastiekje bovenop haar hoofd vastgemaakt. Aan het elastiekje bungelden kleurige plastic vruchtjes en in het midden stak een plukje haar omhoog, als een zielig palmboompje. Ze was zes en een half jaar oud, maar klein voor haar leeftijd. Pas als ze haar mond opendeed begreep je dat ze binnenkort naar school zou gaan.

Ze kwam niemand tegen op straat, maar toen ze vlakbij het kruispunt was, hoorde ze een auto aankomen. Daarom bleef ze aan de kant van de weg staan wachten tot de roestige bestelauto over de verkeersdrempel was gehobeld. De auto ging nog langzamer rijden toen

de bestuurder het roodgeklede kind zag staan. Ragnhild wilde de straat oversteken. Aan de overkant was een stoep en haar moeder had gezegd dat ze altijd op de stoep moest lopen. Ze wachtte tot de auto doorreed, maar hij stopte. De bestuurder draaide het raampje omlaag.

‘Steek maar over, ik wacht wel’, riep hij.

Ze aarzelde even, toen stak ze de straat over. Ze moest zich omdraaien om de poppenwagen de stoep op te trekken. De auto reed een stukje verder en stopte toen weer. Het raampje aan de andere kant ging open. Hij heeft gekke ogen, dacht ze, heel groot en heel rond, als knikkers. Ze stonden ver uit elkaar en waren flets, als dun ijs. Zijn kleine mond met de vlezige lippen hing een beetje naar beneden, als de bek van een vis. Hij keek naar haar.

‘Moet je helemaal naar boven met die wagen?’

Ze knikte. ‘Ik woon aan de Granietweg.’

‘Da’s nog een heel eind. Wat zit er in je wagentje?’

‘Elise’, antwoordde ze en tilde de pop op.

‘Mooi’, zei hij met een brede glimlach. Als hij lachte was zijn mond mooier.

Toen krabde hij op zijn hoofd. Zijn haar was borstelig en stak in dikke bosjes omhoog, als

de bladeren van een ananas. Door het krabben werd het nog erger.

‘Ik kan je wel een stukje meenemen’, zei hij toen. ‘De poppenwagen kan achterin.’

Ragnhild dacht even na. Ze keek omhoog, de straat was lang en steil. De man trok de handrem aan en keek achterom.

‘Mamma wacht op me’, zei Ragnhild. Ergens in haar achterhoofd rinkelde een belletje, maar niet hard genoeg.

‘Je bent sneller thuis als ik je breng’, zei hij toen.

Dat gaf de doorslag. Ragnhild was een praktisch meisje, ze duwde de poppenwagen naar de achterkant van de auto en de bestuurder sprong naar buiten. Hij maakte de achterdeur open en zette met één hand de poppenwagen in de auto, daarna tilde hij Ragnhild op.

‘Jij moet achterin zitten om je wagentje vast te houden. Anders slingert hij heen en weer.’

Hij liep weer naar voren, stapte in en maakte de handrem los.

‘Moet je elke dag tegen die helling op?’ Hij keek haar via het spiegeltje aan.

‘Alleen als ik bij Marthe ben geweest. Ik heb bij haar gelogeerd.’

Ze haalde een gebloemde toilettas onder het

poppendekentje vandaan en maakte die open. Constateerde dat alles erin zat: de nachtpon met de afbeelding van Nala, haar tandenborstel en de haarborstel. De bestelauto hobbelde over de volgende verkeersdrempel. De man keek voortdurend in zijn spiegeltje.

‘Heb je wel eens zo’n tandenborstel gezien?’ vroeg Ragnhild, terwijl ze de borstel voor hem omhoog hield. Het was een tandenborstel op pootjes.

‘Nee!’ zei hij enthousiast. ‘Hoe kom je daaraan?’

‘Die heeft pappa gekocht. Heb jij niet zo-een-tje?’

‘Die ga ik voor kerst vragen.’

Toen ze eindelijk over de laatste hobbel waren, schakelde hij verder naar z’n twee. Dat maakte een hard, schrapend geluid. Het meisje zat op de vloer van de auto en hield de poppenwagen stevig vast. Wat een lief, klein meisje, dacht hij, zo mooi in haar rode trainingspak, net een rijpe bes. Hij floot een deuntje en voelde zich de koning te rijk, zoals hij achter het stuur van de grote auto troonde, met het kleine meisje achterin. Echt de koning te rijk.

Het dorp lag in een dal, diep landinwaarts aan een fjord, aan de voet van een berg. Als een kolk in een rivier waarin het water veel te stil stond. En iedereen weet dat alleen stromend water vers is. Het dorp was het stiefkind van de gemeente en de wegen die erheen leidden waren onbeschrijfelijk slecht. Een doodenkele keer was een bus genegen om bij de oude melkfabriek te stoppen en mensen op te pikken die naar de stad wilden. Weer thuiskomen was moeilijker.

De berg was een grijze top, vrijwel onbenut door de mensen die er woonden, maar drukbezocht door mensen die van ver kwamen. Dat was te danken aan de bijzondere mineralen en een niet onbelangrijke, unieke flora. Op rustige dagen kon je zacht gerinkel op de berg horen, je zou bijna denken dat het er spookte. In werkelijkheid waren het de schapen die op de top graasden.

De heuvelruggen rondom staken blauw en doorschijnend door de nevel, die als dik vilt, met hier en daar een wollige mistsluier, over het landschap hing. Konrad Sejers vinger volgde de hoofdweg op de plattegrond. Ze naderden een

rotonde. Agent Karlsen zat achter het stuur, hij keek oplettend over de velden en volgde de aanwijzingen.

‘Hier moet je rechtsaf de Gneisweg in, dan de Leisteenlaan op en linksaf de Veldspaatweg in. De Granietweg is een zijstraat aan de rechterkant. Een doodlopende straat’, zei Sejer bedachtzaam. ‘Nummer 5 zou dan het derde huis aan de linkerkant moeten zijn.’

Hij was gespannen. Zijn stem klonk nog afgemetenener dan anders.

Karlsen reed de auto de nieuwbouwwijk binnen, over de verkeersdrempels. Zoals op veel andere plaatsen kropen de nieuwe bewoners bij elkaar op een kluitje, een stukje van de plaatselijke bevolking af. Behalve de aanwijzingen werd er niet veel gezegd. Ze naderden het huis, bereidden zich voor, hoopten dat het vermiste kind weer was thuisgekomen. Misschien zat ze bij haar moeder op schoot, verbaasd en geschrokken van alle consternatie. Het was één uur, dus het meisje werd al vijf uur vermist. Twee uur zou nog redelijk zijn, vijf was absoluut te lang. Het ongemakkelijke gevoel werd sterker, als een dood punt in de borst waar het bloed niet verder wilde stromen. Ze hadden allebei zelf kinderen, Karlsen had een dochter

van acht, Sejer een kleinzoon van vier. De stilte tussen hen was gevuld met beelden die misschien werkelijkheid zouden worden. Dat was precies wat Sejer besepte, op het moment dat ze voor het huis parkeerden. Nummer 5 was een laag wit huis met donkerblauwe kozijnen. Een typisch standaard nieuwbouwhuis zonder karakter, als een poppenhuis versierd met decoratieve luiken en een sierrand langs het dak. De tuin was goed onderhouden. Rond het hele huis was een grote veranda met een fraai houten hek eromheen. Het huis stond bijna bovenaan de helling, met uitzicht over het hele dorp, een mooi gehucht met boerderijen en landerijen. Naast de brievenbus stond de dienstauto die vooruit was gegaan.

Sejer ging als eerste naar binnen, hij veegde zijn voeten zorgvuldig op de deurmat en boog zijn hoofd bij de deur naar de woonkamer. Binnen een seconde hadden ze de situatie overzien. Het meisje was nog steeds spoorloos, de paniek was tastbaar. De moeder zat op de bank, een grote vrouw in een geruite jurk. Naast haar, met een hand op haar arm, zat een agente. De angst in de kamer was bijna te ruiken. De moeder probeerde uit alle macht haar tranen, of misschien een schelle angstkreet